

קבלו ותסעו

שאול יהלום

הרהורים לערב יום הדין ולהופעת גליון המאה

מארון הספרים היהודי. היום אינני רוצה להיות 'חילוני'. אני לומד ולומד, ולמרות זאת גירסא דינקותא חסרה לי. היום אני רוצה לחבק את שושלת הדורות שאני עצם מעצמיה ובשר מבשרה. היום כל שאיפתי היא להתחבר לחוליות השרשרת היהודית שבקלות דעת ובחוצפת נעורים בעטתי בה.

אם כך כותב יו"ר המזכירות הפדגוגית, שבתוקף תפקיד זה אחראי לכל תכניות הלימודים של בתי הספר, שמונה לתפקידו בידי שר החינוך גדעון סער, הרי שעובדה זו מתחברת לנתוני הסקר המעודדים שהעלינו לעיל.

אנו, שלומי אמוני ישראל, שהזהות היהודית שלהם ושל מדינתם יקרה להם, מחוייבים היום, יותר מתמיד, כלפי ארצנו ומדינתנו, כלפי תורתנו תורת ישראל וכלפי עצמנו. כשגורמים קיצוניים ידועים באקדמיה ובתיקשורת ואולי גם במערכות אחרות עושים הכל כדי ליצור נתק בין עם ישראל לערכים אלה, חובתנו להעמיק את הקשר עם החוט המשולש הזה של תורה-עם-ארץ. והפעם יש לנו גם את מלוא הלגיטימציה לכך - ולו רק מכוח מימצאי הסקר שעליו דיברנו לעיל. עכשיו כבר ברור שזוהי עמדת הרוב המוחץ בעמנו.

אחת הדרכים לממש מחוייבות זו, היא בהתנהגות אישית שיש משום קידוש ה' בעולם. עלינו להידיבק בתורת ישראל, בארץ ישראל ובעם ישראל, ולאמץ לעצמנו ערכים של סובלנות כלפי הזולת, מעשים טובים שיקדשו שם שמים, התנהגות חברתית ראויה כלפי כל אחד ואחד, לרבות כלפי השכבות החלשות, וכלפי עם ישראל כולו. עלינו לעצב את הליכותינו לאור ערכים אלה, ותקוותי היא שהגליונות הקודמים של 'מצב הרוח', כמו גם הגליונות הבאים עלינו לטובה, במרוצת השנים הבאות, תרמו ויתרמו להשגת יעד חשוב זה.

גמר חתימה טובה ושנה טובה למשפחת קוראי 'מצב הרוח' ולכל עם ישראל.

(שאילו התאחד בבחירות יכול היה אפילו למנות כאן, לראשונה, ראש ממשלה שומר מצוות). גם שאר הנתונים שעלו בסקר, לצד פעילות רבני צהר בימים הנוראים (ראה ע' 8), ועל רקע הלחצים המדיניים שמפעיל עלינו הצמד אובאמה-קלינטון, מעוררים תקווה והערכה שבמרוצת הזמן מדינת ישראל תהיה הרבה יותר יהודית.

הנושא השני שבו אעסוק בקצרה, נוגע לספרה של ד"ר עליזה לביא 'התרמיל היהודי - מסע בר מצווה בקהילות ישראל, המוקדש לגילאי בר המצווה ומביא שורה של מנהגים והלכות, סיפורים ועדויות ומאמרים, בנושא בר המצווה.

סקירה ביקורתית על הספר אכתוב באחד הגליונות הבאים, אבל כאן אתייחס לקטע אחד בספר, שבו מספר ד"ר צבי צמרת, יו"ר המזכירות הפדגוגית (הממונה על תכניות הלימוד במערכת החינוך), על ילדותו החילונית, בנוסח בית מדרשה של מפא"י ההיסטורית (ראה גם בפולישוק, ע' 13).

להתחבר לשרשרת הדורות

צמרת מספר כי רק עד גיל 7-6 הצליח אביו לגרור אותו לבית הכנסת, ורק לתפילת יום הכיפורים. אחר כך נכשל ולא הועילו כל תחנוניו. הילד והנער צבי עמד בסירובו, ואף התריס בפני אביו: "אתה הרי אוכל שינקן לתיאבון, ומדוע תלך לתפילת כל נדרי?".

כשהגיע לגיל 13 היתה ההכרעה, בסוגיית בר המצווה, ברורה מראש. מדוע לעלות לתורה בבית הכנסת? הרי ברור שמשפחתו אתאיסטית.

צמרת מוסיף ומספר שעלה לתורה, לראשונה בחייו, רק בגיל 25, במסגרת מחנה קיץ בארה"ב, ומתוודה כי היום הוא בוש ונכלם באותו מרד ילדותי. "אני יודע שהמרד הזה הוליד אצלי בורות. גם היום אינני 'דתי'. אבל איני פוחד עוד מבית הכנסת או

גליון זה, המופיע ערב יום הדין, שבו נצטוונו על חמישה עינויים, אינו ראוי לכלול מדור שעוסק במסעדות ובסעודות, כפי שאין זה ראוי שבגליון ערב יום הכיפורים

יופיע מדור 'בראנדה', העוסק אמנם ברכילות מיגזרית חיובית, אבל בכל זאת רכילות. בימים אלה מצווה אותנו מחשבת היהדות להחמיר גם בתחומים שבהם איננו נוהגים להחמיר בהם בשאר ימות השנה.

כותב הטור הזה אמנם מילא חובתו לקוראיו, וביקרתי עם רעייתי נאוהו במוצאי צום גדליה במסעדה חדשה, כשרה ויוקרתית ושמה 'הגוזזתרה' בהרצליה פיתוח, אולם את רשמיו ממנה נביא בגליון הבא, ערב סוכות (וידאנו שב'גוזזתרה' סוכה כשרה).

אשר על כך נקדיש טור זה היום להירווי חשבון הנפש, המתבקשים מחמת יום הכיפורים, וגם לרגל הגיעו של 'מצב הרוח' לגליון ה-100 שלו. במרוצת מאה השבועות האחרונים נוכחנו שלא קל להחזיק מעמד, בשוק התחרותי בו אנו פעילים, מול טייקוני תקשורת גדושי ממון, אבל למרות הכל הצלחנו לא רק להחזיק מעמד אלא לכבוש לעצמנו מקום ייחודי בשדה התיקשורת המיגזרית. אנו שמחים להיווכח שקלענו לדרישותיהם ולטעמם של הקוראים, והפכנו להיות מן היותר מבוקשים, מידי שבוע בשבוע, בציבור הדתי-לאומי. על כך מגיעה ברכת יישר כוח לא רק לכותבי ועורכי ומפיקי 'מצב הרוח', אלא, ובעיקר, לקוראיו הנאמנים.

58% - רוב מכריע

את השטח שנותר לרשותנו אקדיש ברשותכם לשני נושאים: האחד, הסקר שפירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וממנו עולים נתונים מפתיעים (ראה עמוד 6). הסקר מפרץ את כל טענות חוני השמאל והארגונים האנטי דתיים, הטוענים השכם והערב כי 'הדתיים השתלטו על המדינה'. מתברר שהציבור הדתי ושומר המסורת, הוא-הוא המדינה, ומהווה בה רוב מוצק של 58%